ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 19ης Ιουνίου 2008

που τροποποιεί την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2006/9 σχετικά με ορισμένες προπαρασκευαστικές εργασίες ενόψει της μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή και με τον προεφοδιασμό και υποπροεφοδιασμό με τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ εκτός της ζώνης του ευρώ

(ΕΚΤ/2008/4)

(2008/549/ΕΚ)

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 106 παράγραφος 1,

το καταστατικό του ευρωπαϊκού συστήματος κεντρικών τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, και ιδίως το άρθρο 16,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2006/9, της 14ης Ιουλίου 2006, σχετικά με ορισμένες προπαρασκευαστικές εργασίες ενόψει της μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή και με τον προεφοδιασμό και υποπροεφοδιασμό με τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ εκτός της ζώνης του ευρώ ([1]), θεσπίζει τους κανόνες που επιτρέπουν στις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) των μελλοντικών συμμετεχόντων κρατών μελών να δανείζονται από το Ευρωσύστημα, πριν από τη μετάβαση στο ευρώ σε φυσική μορφή, τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ για σκοπούς προεφοδιασμού και υποπροεφοδιασμού. Εξάλλου, καθορίζει τις υποχρεώσεις που οφείλουν να εκπληρώνουν οι αποδεκτοί αντισυμβαλλόμενοι και οι τρίτοι επαγγελματικοί φορείς για σκοπούς προεφοδιασμού και υποπροεφοδιασμού τους, αντίστοιχα.

(2) Μετά την εισαγωγή του ευρώ στη Σλοβενία, την Κύπρο και τη Μάλτα διαπιστώθηκε η ανάγκη εισαγωγής σειράς τροποποιήσεων, με σκοπό τη βελτίωση των υλικοτεχνικών πτυχών της μετάβασης των μελλοντικών συμμετεχόντων κρατών μελών στο ευρώ σε φυσική μορφή, δυνάμει των κανόνων της κατευθυντήριας γραμμής ΕΚΤ/2006/9.

(3) Ενόψει των δυσκολιών που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν κατά τον προγραμματισμό της ποσότητας και των ονομαστικών αξιών των τραπεζογραμματίων ευρώ που θα χρειαστούν μετά την ημερομηνία μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή, οι μελλοντικές ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, αμέσως μετά την ως άνω ημερομηνία μετάβασης, να προσαρμόσουν με χαμηλό κόστος τη διάρθρωση των ονομαστικών αξιών των υπολοίπων τους σε τραπεζογραμμάτια ευρώ.

(4) Παρόλο που, προς το παρόν, μόνο πιστωτικά ιδρύματα και εθνικά ταχυδρομικά γραφεία που τηρούν λογαριασμό στην οικεία μελλοντική ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος δικαιούνται να υποπροεφοδιάζουν τρίτους επαγγελματικούς φορείς με τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ, η εμπειρία των προηγούμενων περιπτώσεων μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή, δυνάμει και της κατευθυντήριας γραμμής ΕΚΤ/2006/9, έχει καταδείξει την ωφελιμότητα της συμμετοχής εταιρειών μεταφοράς χρηματικού στις εργασίες του υποπροεφοδιασμού. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να επιτρέπεται στα πιστωτικά ιδρύματα και τα εθνικά ταχυδρομικά γραφεία να ορίζουν εταιρείες μεταφοράς χρηματικού ως εντεταλμένους αντιπροσώπους τους για τους σκοπούς του υποπροεφοδιασμού με τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ.

(5) Προκειμένου να αποφευχθεί η όποια επικάλυψη όσον αφορά τις υποχρεώσεις παροχής στοιχείων σχετικά με την ποσότητα και τις ονομαστικές αξίες των τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ που αποτελούν αντικείμενο του προεφοδιασμού και υποπροεφοδιασμού, πρέπει να απλουστευθεί η διαδικασία παροχής στοιχείων στην οποία υπόκεινται οι μελλοντικές ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος και οι αποδεκτοί αντισυμβαλλόμενοι.

(6) Ενόψει των αυξημένων σε αριθμό και συχνότητα ελέγχων και επιθεωρήσεων που ενδέχεται να διεξάγουν οι μελλοντικές ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος στις εγκαταστάσεις των προεφοδιαζόμενων και υποπροεφοδιαζόμενων μονάδων, προκειμένου να διασφαλίζουν ότι οι τελευταίες δεν θέτουν σε κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ πριν από την ημερομηνία μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή, καθίσταται αναγκαίο να επιτραπεί στις εν λόγω ΕθνΚΤ να αναθέτουν την εκτέλεση των συγκεκριμένων καθηκόντων σε άλλες δημόσιες αρχές.

([1]) ΕΕ L 207 της 28.7.2006, σ. 39.

(7) Οι συμβατικές ρυθμίσεις τις οποίες οφείλουν να συνομολογούν οι προεφοδιαζόμενες με τις υποπροεφοδιαζόμενες οντότητες πριν από τη διενέργεια του όποιου υποπροεφοδιασμού, καθώς και η έλλειψη οικονομικών κινήτρων για τις υποπροεφοδιαζόμενες οντότητες, αποβαίνουν αποδεδειγμένα εις βάρος της επιτυχούς διεξαγωγής του υποπροεφοδιασμού όσον αφορά ορισμένες κατηγορίες επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου, π.χ. τα παντός είδους μικρά εμπορικά καταστήματα, βάσει και της εμπειρίας των προηγούμενων περιπτώσεων μετάβασης στο ευρώ, δυνάμει και της κατευθυντήριας γραμμής ΕΚΤ/2006/9. Συνεπώς, καθίσταται αναγκαία η εισαγωγή μιας απλουστευμένης διαδικασίας υποπροεφοδιασμού, η οποία θα εφαρμόζεται μόνο προκειμένου για μικρά ποσά τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ.

(8) Έχει επίσης διαπιστωθεί η ανάγκη εισαγωγής μιας σειράς περαιτέρω τροποποιήσεων, ήσσονος σημασίας, της κατευθυντήριας γραμμής ΕΚΤ/2006/9,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΓΡΑΜΜΗ:

Άρθρο 1

Η κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2006/9 τροποποιείται ως εξής:

1. Το άρθρο 4 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Στο τέλος της παραγράφου 5 προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«Ωστόσο, μία μεταφερόμενη μεγάλη ποσότητα τραπεζογραμματίων ευρώ δεν θεωρείται μέρος της ποσότητας εκκίνησης, εάν, σε αντάλλαγμα για την εν λόγω μεταφορά, η μελλοντική ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος μεταβιβάσει στο Ευρωσύστημα το πλεόνασμα τραπεζογραμματίων ευρώ μιας ή περισσότερων ονομαστικών αξιών που διαθέτει, εφόσον είναι ισοδύναμης αξίας και ποιότητας με εκείνες της μεταφερόμενης μεγάλης ποσότητας. Υπό τις περιστάσεις αυτές δεν δημιουργείται υποχρέωση αποπληρωμής, η δε ΕΚΤ βαρύνεται με τα έξοδα μεταφοράς των τραπεζογραμματίων ευρώ.».

β) Το στοιχείο β) της παραγράφου 6 διαγράφεται.

γ) Η τελευταία περίοδος της παραγράφου 8 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Τα ισοδύναμου αριθμού και ποιότητας τραπεζογραμμάτια που πρέπει να αποπληρωθούν για μελλοντικές σειρές τραπεζογραμματίων ευρώ θα υπολογίζονται σύμφωνα με τον τρόπο που καθορίζει το διοικητικό συμβούλιο σε εύθετο χρόνο.».

δ) Η παράγραφος 11 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«11. Κάθε μελλοντική ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος υποβάλλει στην ΕΚΤ και στις παραδίδουσες ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος τα ακόλουθα στοιχεία, λαμβάνοντας υπόψη τις προϋποθέσεις που καθορίζονται σε ξεχωριστό νομικό κείμενο:

α) το τελικό συνολικό ποσό των τραπεζογραμματίων ευρώ του προεφοδιασμού και υποπροεφοδιασμού (αναλυόμενο κατά ονομαστική αξία) και

β) το τελικό συνολικό ποσό των κερμάτων ευρώ του προεφοδιασμού και υποπροεφοδιασμού (αναλυόμενο κατά ονομαστική αξία).».

2. Στο τέλος του άρθρου 5 προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«Οι αποδεκτοί αντισυμβαλλόμενοι μπορούν να ορίζουν ως εντεταλμένους αντιπροσώπους τους εταιρείες μεταφοράς χρηματικού, οι οποίες ενεργούν για λογαριασμό και με κίνδυνο αυτών τη φύλαξη τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ και τον υποπροεφοδιασμό τρίτων επαγγελματικών φορέων με τέτοια τραπεζογραμμάτια και κέρματα, εφόσον οι εν λόγω αντισυμβαλλόμενοι: i) παρά τον ορισμό εντεταλμένων αντιπροσώπων, συμμορφώνονται με το σύνολο των εφαρμοστέων κανόνων και διαδικασιών της παρούσας κατευθυντήριας γραμμής και ii) συνομολογούν με τις εταιρείες μεταφοράς χρηματικού συμβατικές ρυθμίσεις, στις οποίες ορίζεται ότι οι εν λόγω εταιρείες εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 10 στοιχεία α) και β) και το άρθρο 13 παράγραφοι 1 έως 3.».

3. Στο άρθρο 9, στο τέλος της παραγράφου 2, προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«Η μελλοντική ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος παρέχει στην ΕΚΤ τις πληροφορίες που λαμβάνει από ορισμένο αποδεκτό αντισυμβαλλόμενο, λαμβάνοντας υπόψη τις προϋποθέσεις που καθορίζονται σε ξεχωριστό νομικό κείμενο.».

4. Το άρθρο 10 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) Ο αποδεκτός αντισυμβαλλόμενος και ο τρίτος επαγγελματικός φορέας που πρόκειται να υποπροεφοδιαστεί συμφωνούν ότι ο δεύτερος θα επιτρέπει στη μελλοντική ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος ή σε άλλη δημόσια αρχή αρμόδια κατά το άρθρο 13 παράγραφος 3 να διενεργεί ελέγχους και επιθεωρήσεις στις εγκαταστάσεις του, προς διακρίβωση της παρουσίας των τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ του υποπροεφοδιασμού.».

β) Το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) Ο αποδεκτός αντισυμβαλλόμενος καταβάλλει στη μελλοντική ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος συμβατικές ποινικές ρήτρες ύψους ανάλογου της τυχόν προκληθείσας ζημίας και, πάντως, όχι μικρότερου του 10 % του ποσού του υποπροεφοδιασμού, εάν: i) δεν χορηγείται στη μελλοντική ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος ή σε άλλη αρμόδια δημόσια αρχή πρόσβαση για τη διενέργεια των ελέγχων και επιθεωρήσεων του στοιχείου β) ή ii) τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ του υποπροεφοδιασμού δεν φυλάσσονται στις εγκαταστάσεις του υποπροεφοδιαζόμενου τρίτου επαγγελματικού φορέα κατά τα προβλεπόμενα στο παρόν άρθρο. Καμία μελλοντική ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος δεν επιβάλλει συμβατικές ποινικές ρήτρες: i) εάν το οικείο μελλοντικό συμμετέχον κράτος μέλος έχει θεσπίσει κανονιστικό πλαίσιο που προβλέπει ισοδύναμο επίπεδο προστασίας ή ii) στο βαθμό που ορισμένος υποπροεφοδιασμένος τρίτος επαγγελματικός φορέας έχει ήδη καταβάλει ποινικές ρήτρες σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2 στοιχείο στ).».

5. Το άρθρο 13 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Μία μελλοντική ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος απαγορεύει σε αποδεκτούς αντισυμβαλλόμενους (περιλαμβανομένων των εντεταλμένων αντιπροσώπων τους) να διαθέτουν πριν από τις 00:00 (τοπική ώρα) της ημερομηνίας μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ που τούς έχουν παραδοθεί, εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα κατευθυντήρια γραμμή. Ειδικότερα, η μελλοντική ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος υποχρεώνει τους αποδεκτούς αντισυμβαλλόμενους, περιλαμβανομένων των εντεταλμένων αντιπροσώπων τους, σε φύλαξη των τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ του προεφοδιασμού στα θησαυροφυλάκιά τους ή στα θησαυροφυλάκια των κατά περίπτωση εντεταλμένων αντιπροσώπων τους, χωριστά από τυχόν άλλα τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ, νομίσματα ή περιουσιακά στοιχεία, και υπό ασφαλείς συνθήκες, ούτως ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος καταστροφής, κλοπής, ληστείας ή και κάθε άλλη αιτία πρόωρης κυκλοφορίας τους.».

β) Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Οι αποδεκτοί αντισυμβαλλόμενοι, περιλαμβανομένων των εντεταλμένων αντιπροσώπων τους, παρέχουν στην οικεία μελλοντική ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος το δικαίωμα διενέργειας ελέγχου και επιθεώρησης των εγκαταστάσεών τους, με σκοπό τη διακρίβωση της παρουσίας των τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ του προεφοδιασμού και των ρυθμίσεων με βάση τις οποίες αυτοί διενεργούν τον υποπροεφοδιασμό. Η μελλοντική ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος μπορεί να αναθέτει σε άλλη αρμόδια δημόσια αρχή τον έλεγχο και την επιθεώρηση των εν λόγω εγκαταστάσεων, οπότε ενημερώνεται σχετικά η ΕΚΤ.».

6. Το άρθρο 16 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Το στοιχείο β) της παραγράφου 2 διαγράφεται.

β) Το στοιχείο δ) της παραγράφου 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«δ) Ο τρίτος επαγγελματικός φορέας παρέχει στην οικεία μελλοντική ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος ή σε άλλη δημόσια αρχή αρμόδια κατά το άρθρο 13 παράγραφος 3 το δικαίωμα διενέργειας ελέγχου και επιθεώρησης των εγκαταστάσεών του, με σκοπό τη διακρίβωση της παρουσίας των τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ του υποπροεφοδιασμού.».

γ) Προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 3:

«3. Κατά παρέκκλιση από την περιγραφόμενη στην παράγραφο 2 διαδικασία υποπροεφοδιασμού, η ακόλουθη απλουστευμένη διαδικασία υποπροεφοδιασμού μεταξύ τρίτων επαγγελματικών φορέων εφαρμόζεται στις επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου υπό τους ακόλουθους όρους:

α) η επιχείρηση λιανικού εμπορίου είναι μια πολύ μικρή επιχείρηση, όπως αυτή ορίζεται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (*), δηλαδή απασχολεί λιγότερους από δέκα (10) εργαζομένους και έχει ετήσιο κύκλο εργασιών ή συνολικό ετήσιο ισολογισμό που δεν υπερβαίνει τα δύο εκατ. (2 000 000) ευρώ·

β) η ονομαστική αξία των τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ με τα οποία υποπροεφοδιάζεται μια επιχείρηση λιανικού εμπορίου δεν υπερβαίνει συνολικά τις δέκα χιλιάδες (10 000) ευρώ·

γ) η επιχείρηση λιανικού εμπορίου υπογράφει τυποποιημένο έγγραφο που εξασφαλίζει η οικεία μελλοντική ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος, βάσει του οποίου συμφωνεί να μη διαθέτει τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ του υπροεφοδιασμού πριν από τις 00:00 (τοπική ώρα) της ημερομηνίας μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή. Δεν απαιτούνται περαιτέρω συμβατικές ρυθμίσεις, και

δ) η επιχείρηση λιανικού εμπορίου φυλάσσει τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ του υπροεφοδιασμού κατά την επιταγή του άρθρου 10 στοιχείο α), εφαρμόζεται δε αντίστοιχα η παράγραφος 2 στοιχείο δ).

(*) ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36.».

δ) Προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 4:

«4. Ο απλουστευμένος υποπροεφοδιασμός διενεργείται, υπό τους όρους της παραγράφου 3, πέντε (5) ημερολογιακές ημέρες πριν από την ημερομηνία μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή. Το ποσό της αξίας του αποσυρόμενου εθνικού νομίσματος που αντιστοιχεί στην ονομαστική αξία των τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ με τα οποία ένας αποδεκτός αντισυμβαλλόμενος έχει υποπροεφοδιάσει μια επιχείρηση λιανικού εμπορίου, βάσει της απλουστευμένης διαδικασίας υποπροεφοδιασμού, δεσμεύεται στο λογαριασμό που τηρεί η επιχείρηση στον επιλέξιμο αντισυμβαλλόμενο και χρεώνεται την ημερομηνία μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή.».

7. Το άρθρο 18 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 18

Επαλήθευση

Οι μελλοντικές ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος αποστέλλουν στην ΕΚΤ αντίγραφα κάθε νομικού μέσου και μέτρου που υιοθετείται στο οικείο κράτος μέλος σε σχέση με την παρούσα κατευθυντήρια γραμμή το αργότερο ένα μήνα πριν από την έναρξη της περιόδου προεφοδιασμού/υποπροεφοδιασμού και, πάντως, όχι πριν από τη λήψη απόφασης για κατάργηση τυχόν παρέκκλισης σε σχέση με το εν λόγω κράτος μέλος.».

Άρθρο 2

Η παρούσα κατευθυντήρια γραμμή αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 3

Η παρούσα κατευθυντήρια γραμμή απευθύνεται στις ΕθνΚΤ των συμμετεχόντων κρατών μελών.

Φρανκφούρτη, 19 Ιουνίου 2008.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ
Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ
Jean-Claude TRICHET